

REZULTATI PATOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA HRŠKAVICE KOLJENA U 120 BOLESNIKA UMRLIH U BOLNICI. FEMORO-PATERALNI ZGLOB (Resultats de l'examen autopsique des cartilages des genoux chez 120 sujets decedes en milieu hospitalier. I. Articulation femoro-patellaire)

Autori su učinili patološko ispitivanje koljenskih zglobova u 57 žena i 63 muškaraca ili 112 bolesnika starijih od 50 godina koji su umrli u bolnici. Istraživani su dijelovi hrškavice s patele trohleje i lezije razvrstane u 4 kategorije: 1. stadij: bez proširenih fisura, drugi stadij: fisure proširene na 25% zglobne površine, treći stadij: fisure povezane s malim dubokim ulceracijama hrškavice i četvrti stadij: duboke i proširene ulceracije zglobne hrškavice izlažući subkondralnu kost. Promjene su bilateralne i simetrične kroz duže vremensko razdoblje. Njihova učestalost i jakost povećava se s dobi. Promjene hrškavice patele su češće i jače u žene nego u muškaraca. U 85,7% patela promjene se javljaju na obje površine. Promjene na hrškavici u području trohleje su rjeđe i manjeg intenziteta. Osteofiti na pateli su bili česti napose u 3. i 4. razvojem stadija ali su nađeni i u slučajevima odsutnosti ulceracija hrškavice (Mitrović D. i sur, REv Rheum 54(1):15—21, 1987).

Ivo Jajić

HISTOKEMIJSKE I STANIČNE PROMJENE U KOLJENOM ZGLOBU KUNIĆA NAKON INTRAARTIKULARNE IMPLANTACIJE POLIETILENSKE PLOČE (Histochemical and cellular changes induced in the rabbit knee joint by an intraarticular implantation of a sheet of polyethylene)

Implantacijom sterilne čvrste polietilenske pločice u desni femoropatelarni zglob kunića nastale su promjene koje odgovaraju onima nađene u humanojoj osteoartrozi. Inicijalna sinovijalna proliferacija rezultira u izolaciji implantata. Razvili su se rubni osteofiti iz stanice vezivnog tkiva koji su kasnije hondroficirani i na koncu osificirani. Zglobna hrškavica ispod implantata pokazala je ranu nekrozu stanica i difuzni gubitak metakromazije. Na površini zglobne hrškavice razvila se fibrilacija a kasnije duboke erozije i ogoljela kost. (Mitrović DR i sur., Lab Invest 53(2):228—239, 1985).

Ivo Jajić

KLINIČKI ASPEKTI OSNOVE ODLAGANJA KRISTALA KALCIJEVOG FOSFATA (Clinical aspects of basic calcium phosphate crystal depositum)

Kristali kalcijeva fosfata pokazuju sklonost odlaganja tvoreći sitne male grudice usko vezane za kolagen. Ranije se držalo da se ti kristali odlažu u periartikularno tkivo i u tetive. Najnovija istraživanja pokazala su da se kristali odlažu i u sinovijalnu tekućinu, sinovijalnu membranu i u hijalinu hrškavicu.

U liječenju akutne atake odlaganja kristala koriste se nesteroidni antiinflamatorni lijekovi i kolhicin. Liječenje Milwaukee — rame — koljeno sindroma je teško i uglavnom se koriste kortikosteroidi. Preveniranje odlaganja kristala u tkiva nije poznato. Opisan je koristan učinak i probenecida (Halverson PB i McCarty Dj Rheum. Dis Clinies North America, 14(2):427—439, 1988).

Ivo Jajić

MEHANIZAM DESTRUKCIJE ZGLOBNE HRŠKAVICE: RAZLIKE U ARTROTSKI PROMJENJENOJ HRŠKAVICI I HRŠKAVICI STARIJIH OSOBA (Mecanisme de destruction du cartilage arthrosique: difference entre cartilage arthrosique et cartilage senescent)

Utvrđeno je opadanje stanične gustoće napose u površinskom sluju zglobne hrškavice, znatno više u osoba s osteoartrozom nego u zdravih zglobova (osoba) i smanjen kapacitet hondrocita da sintetiziraju proteine i kolagen. Lipidna peroksidacija i istodobno oslobađanje slobodnih radikala može igrati ulogu u oštećenju

zglobne hrskavice u dobi i osteoartrizi. U prilog toga govore klinički i eksperimentalni dokazi. Uloga upale sinovijalne membrane, kalcijeva pirofosfat dehidrata i kristala hidroksiapatita u izazivanju promjena hrskavice nije još u cijelosti objašnjeno (Mitrovic D, Med et Hyg 45:452—460, 1987). Ivo Jajić

UROĐENA LUKSACIJA KOLJENSKOG ZGLOBA (Kongenitale Kniegelenks-luxation)

Autori iznose slučaj djevojčice rođene s rijetkom do sada neopisanom urođenom luksacijom koljenskog zgloba. Djevojčica je rođena na termin s urođenom rekurvatum deformacijom koljena (više od 90°) i ventralnom luksacijom tibije a postojala je i urođena luksacija kuka s pozitivnim Ortolani i Barlow znakom. Razrađen je program liječenja i rehabilitacije koji je podrazumijevao imobilizaciju koljenskog zgloba posebno izrađenom dinamičkom udlagom od polipropilena, sa zglobom u koljenu. Od drugog dana života započeta je imobilizacija koljenskog zgloba a istovremeno je korištena i udlaga za kuk. Muskulatura natkoljenice je postepeno istezana uz prethodnu stimulaciju četkicom za zube. Sa aktivitetom kvadricepsa započeto je tek u trećem tjednu, kad je koljeni zglob postao stabilan. S terapijom je prekinuto krajem drugog mjeseca života djevojčice, nakon što je postignuta uredna funkcija (Gaston C., Gallay C., Krankengymnastik, 10:826—830, 1988).

Maja Dubravica

SPONDYLITIS ANKYLOSANS — EFIKASNOST I MOGUĆNOSTI KINEZITERAPIJE U SKUPINII ZA SAMOPOMĆ (Spondylitis ankylosans — Effizienz und Möglichkeiten der krankengymnastischen Behandlung in einer Selbsthilfegruppe)

U razdoblju od jedne i pol godine promatrana je skupina od 38 oboljelih (24 muškaraca i 14 žena) od ankirozantnog spondilitisa. Bolesnici su bili prosječne dobi od 42 godine života i bolest je trajala prosječno 8 godina, a udružili su se samostalno radi provođenja kineziterapije u svrhu održavanja pokretljivosti kralježnice. Provođena je kineziterapija i hidrokineziterapija individualno dozirana, dva puta tjedno s prekidom ljeti. HLA B27 je nađen u 95% oboljelih a stadij bolesti je određen radiološki prema Ottu i Wurnu. Svaka 3 mjeseca je mjerena pokretljivost kralježnice prema kliničkim parametrima. Promatrana je SE, a na početku i kraju studije bolesnici su ispunili i upitnike o uzimanju nesterodnih antireumatika.

Hidroterapijom su bile obuhvaćene: dinamičke vježbe povećavanja pokretnosti zglobova, vježbe jačanja muskulature kukova i natkoljenične muskulature, leđne i trbušne muskulature, te vježbe muskulature ramena. Kineziterapijom su bile obuhvaćene vježbe disanja, dinamičke vježbe vratne, grudne i slabinske muskulature. Kratkotrajno prolazno pogoršanje je registrirano zimi. Poboljšanje subjektivnih tegoba bilo je registrirano u proljeće, smanjeno je uzimanje antireumatika a poboljšana je i pokretnost kralježnice (Keck E., Cronenberg A., Krankengymnastik, 10:821—826, 1988).

Maja Dubravica

RANI REZULTATI ALOARTROPLASTIKE KOLJENSKOG ZGLOBA U BOLESNIKA S RA, S POSEBNIM OSVRTOM NA FUNKCIJU KOLJENSKOG ZGLOBA (Frühergebnisse der Kniegelenksalloarthroplastik bei Patienten mit chronischer Polyarthrititis unter besonderer Berücksichtigung der Kniegelenksfunktion)

U razdoblju od 7 godina na Ortopedskoj sveučilišnoj klinici u Mainzu je u 92 bolesnika (80 žena i 12 muškaraca) ugrađeno 118 endoproteza. Funkcija je ispitivana preoperativno, 14 dana nakon i 3 mjeseca nakon operativnog zahvata. Implantirano je 5 vrsta endoproteza: Guepar, St. Georg, Sheehan, Geomedic i Total Condylar Sistem. U 11 bolesnika nastupile su slijedeće komplikacije: odloženo zarastanje, infekcija, lezija n. peroneusa, ruptura patelarne tetive, nestabilnost patele, tromboflebitis.